MIGRÁCIÓS KÖRKÉP

EURÓPA

(1) A járvány miatt több ország menekültügyi rendszerében rendeltek el korlátozásokat

Olaszországban április 3-áig, Görögországban április 10-éig szünetel a bevándorlási ügyintézés. Németországban a menedékkérők csak negatív koronavírus-teszt bemutatásával jelenhetnek csak meg az előre kitűzött interjún, vagy 14 napos önkéntes karantén letelte után. Egy türingiai befogadóállomás összes lakója hatósági karanténba került.

[InfoMigrants]

(2) Az Olaszországba szállított migránsok túlnyomó többségben jó egészségi állapotban vannak

Egy szicíliai kezelőorvos szerint az afrikaiak kevés kivétellel egészségesen érkeztek az NGO-hajókon, megbetegedésükre a zsúfolt líbiai migránstáborokban van a legnagyobb esély. Legtöbbször tuberkulózist diagnosztizálnak körükben. Az első koronavírusos megbetegedésre migránsok körében múlt hétfőn derült fény az északi Lombardia egyik befogadóközpontjában. Február 27-e óta egyébként szünetel a tengeri mentés.

[The New Humanitarian]

(3) Az elrendelt határzár ellenére Dánia továbbra is fogadja a menedékkérőket

A koronavírus-járvány miatt a dán kormány március 14-én egy hónapra lezárta Dánia határait. A beutazási tilalom nem vonatkozik a menedékkérőkre, akiket a továbbiakban a rendőrség szállít majd az észak-zélandi Sandholm menekültügyi központba. A hatóságok számos óvintézkedést vezettek be mind az újonnan érkezett menedékkérőkre vonatkozóan, mind pedig a menekültügyi központban lakók számára. Ez év március 10-ig összesen 443 menedékkérőt regisztráltak Dániában. Összehasonlításképpen 2019 januárjában és februárjában ez a szám 458 volt. Az elmúlt 11 év alatt 2019-ben érkezett a legkevesebb menedékkérő az országba, és úgy tűnik, hogy ez az alacsony szint 2020-ban is fennmarad.

[Udlændinge- og Integrationsministeriet]

(4) A dán bevándorlási politikában bekövetkezett paradigmaváltást tényleges kitoloncolások egyelőre nem követik

2018 végén a dán bevándorlási politikában fordulat állt be, az integráció helyett a menekültek hazaküldésére került át a hangsúly. A paradigmaváltás központjában az a politikai akarat állt, hogy a 2015 óta az országba érkező szíriai menekülteket vissza lehessen küldeni hazájukba, amint azt az ottani biztonságpolitikai helyzet megengedi. Azonban annak ellenére, hogy Damaszkusz tartomány jelenleg biztonságosnak tekinthető, és a dán Bevándorlási Hivatal három ún. próbaügyben a menekültkérelmeket erre hivatkozva elutasított, a dán szociáldemokrata kormány nem kívánja erőszakkal visszaküldeni a szíreket. A dán miniszterelnök, Mette Frederiksen úgy nyilatkozott, hogy a kormány nem hajlandó Bashar Hafez al-Assad rezsimjével együttműködni, ezért a kiutasítások foganatosítása nem lehetséges. Ezenkívül számos kulcsfontosságú ország (például Irak és Irán) nem fogadja vissza a kiutasított menekülteket. Ez a helyzet azt eredményezi, hogy nagyjából 550 elutasított menedékkérő van Dániában.

[Kristeligt Dagblad]

(5) A svéd Állami Számvevőszék szerint a svéd visszaküldési eljárások költségesek és nem hatékonyak

A svéd Állami Számvevőszék legújabb jelentésében 23 000 olyan visszaküldési ügyet vizsgált meg, amelyet a svéd Bevándorlási Hivatal 2013-ban, illetve 2014-ben indított. A vizsgálat során kiderült, hogy 4 évvel később az esetek alig több mint felében sikerült a tartózkodási engedéllyel nem rendelkező külföldiket az országból kiutasítani. A becslések szerint jelenleg 20 000-50 000 külföldi él Svédországban tartózkodási engedély nélkül. Az Állami Számvevőszék továbbá azt is megállapította, hogy a svéd társadalom évente 2 milliárd svéd koronát fordít ezekre az eljárásokra. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy az 1990-es évek óta Svédországnak nem sikerült a visszaküldési eljárások hatékonyságán javítania, ugyanakkor az ezzel járó költségek 40%-kal növekedtek.

[Europaportalen]

(6) Svédországban jelentősen megnőtt a bevándorlók által elkövetett rablások és emberi méltóság elleni bűncselekmények száma

Svédországban bevándorló háttérrel rendelkező fiatalok csoportokba verődve sorozatosan követnek el rablást és emberi méltóság elleni bűncselekményeket svéd fiatalok sérelmére. A svéd rendőrség több olyan esetről is tud, ahol az elkövetők egy egyedül lévő svéd nemzetiségű fiútól ellopták a pénzét és a telefonját, majd erőszakkal, illetve fenyegetéssel arra kényszerítették, hogy cigarettacsikket egyen, megcsókolja a cipőjüket vagy éppen belevizeltek a sértett szájába. Az elmúlt három évben megháromszorozódott a svéd kiskorúak sérelmére elkövetett rablások száma, 2019-ben 2 484 ilyen esetet regisztráltak a svéd hatóságok. Stefan Löfven szociáldemokrata miniszterelnök tagadja, hogy az eseteknek köze lenne az országban megnövekedett bevándorlótömegekhez, szerinte a kialakult helyzet a korábbi jobboldali kormány által bevezetett adócsökkentésekkel magyarázható. Ezt az álláspontot Ebba Busch Thor,

a Kereszténydemokrata Párt vezetője határozottan elutasítja, véleménye szerint egyértelmű, hogy a jelenség a kormány liberális bevándorlási politikájára vezethető vissza. Mindeközben nő a migrációellenes Sverigedemokraterna párt népszerűsége az országban; a mostani közvélemény-kutatások szerint minden negyedik svéd szavazó rájuk adná le a voksát.

[BT]

(7) Csökken a nyomás a török–görög határon

Az Európai Bizottság szóvivője szerint a görög határátlépést illegálisan megkísérlők száma visszacsökkent a török határnyitás előtti szintre. A Nemzetközi Migrációs Szervezet megerősítette, hogy több száz migráns hagyta el a határtérséget, azonban továbbra is ezrek várakoznak a senki földjén. A görög Ekathimerini szerint a határtérségben tartózkodó migránsok száma kétezer körülire csökkent. A feszültségek ezzel együtt nem tűntek el. Szerda éjjel a görög és a török határőrök is könnygázt vetettek be, amikor 500 migráns kísérelt meg átkelni a határon. Az erőszak a határnál néhány órával azután lángolt fel, hogy Erdoğan török elnök négyoldalú videokonferenciát tartott Franciaország, Németország és Nagy-Britannia vezetőivel a migrációs válság lehetséges megoldásairól.

[EUObserver; Ekathimerini]

(8) A migránsközösségekért aggódnak az NGO-k Európa-szerte

Franciaországban és Görögországban működő szervezetek hívták fel a hatóságok figyelmét arra, hogy a menekültek és kísérő nélküli kiskorúak rendkívül kiszolgáltatott helyzetbe kerültek most, hogy a tagállamok minden erejükkel a koronavírus megfékezésére összpontosítanak. Az NGO-k azzal szembesülnek, hogy önkénteseik sorra mondják le a munkát a járvány miatti félelemtől vezérelve, így e szervezetek nem tudják ellátni a migránsokat. Ebben a helyzetben egyértelmű segítséget várnak az államoktól: a felszólalók szállást, alapvető élelmiszerek, melegvíz és szappan biztosítását követelik az érintett közösségeknek. A cikk szerint különösen rossz a helyzet Franciaországban és Görögországban: előbbiben Calais és Dunkerque környékén több mint 3 000 ember él, míg utóbbiban összesen több mint 6 000 kísérő nélküli kiskorút tartanak nyilván, többségüket rossz állapotú befogadóközpontokban, táborokban. A kialakult helyzetre tekintettel több szervezet – pl. a Human Rights Watch – azt követeli, hogy állítsák le a repatriálásokat, illetve indítsák be az áthelyezéseket és családegyesítéseket a kísérő nélküli kiskorúak számára. A cikk megemlíti, hogy Boszniában is súlyos gondok vannak az országban tartózkodó több mint 7 000 ember ellátásával.

[The Guardian]

(9) The New York Times: az EU „privatizálta a visszatoloncolásokat"

A New York Times az EU-t és a tagállamokat támadó cikket szentelt a földközi-tengeri mentések újfajta gyakorlatának. A szerző azon módszert kritizálja, mely szerint a Líbiából csónakokon elindult migránsokat több esetben kereskedelmi hajók mentik ki, amelyek kapitányai – szemben az NGO-k által üzemeltetett hajókkal – engedelmeskednek a líbiai parti őrség utasításainak. Az írás a német tulajdonú „Párduc" nevű hajó példáját is idézi, amely néhány hónappal

ezelőtt a líbiai hatóságok utasítására módosított haladási útvonalán, hogy kimenthessen 68 személyt, és visszaszállítsa őket az észak-afrikai országba. Az összeállítás szerint ezt a gyakorlatot az EU és a tagállamok (jelesül: Olaszország) is ösztönzik, és több megszólaltatott nemzetközi jogász szerint törvénytelen eljárásról van szó. A szerző egyenesen úgy fogalmaz, hogy az EU lényegében „privatizálta a visszatoloncolásokat".

[The New York Times]

AFRIKA

(10) Sáskajárás pusztít Kelet-Afrikában, az Arab-félszigeten és a Közel-Keleten, veszélyeztetve ezzel több millió ember élelmiszer ellátását

Szakértők szerint a globális felmelegedés következtében kialakuló ciklonok kedvező feltételeket teremtettek ahhoz, hogy a sáskák az Arab-öböl egyébként kopár sivatagában elszaporodjanak. Ezt követően a sáskák átterjedtek Jemen területére, ahol az ott dúló polgárháború miatt a hatóságok nem tudták hatékonyan kontrollálni a sáskaállományt. 2019 végén a sáskák tovább terjedtek Északkelet-Afrikába, ahol a feltételek a Szomáliát sújtó ciklonnak köszönhetően ismét kedvezőek voltak a szaporodásukhoz. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) arra figyelmeztet, hogy a sáskajárás, amelyet eddig 10 országban észleltek, 25 millió ember élelmiszer-ellátását veszélyeztetheti. Az ENSZ sáskajárás-megfigyelő programja szerint a legnagyobb kockázatnak Kenya, Etiópia, Szomália, Irán, Pakisztán és Szudán vannak kitéve. A szervezet 140 millió dollárt kért a rovarok további szaporodásának leküzdésére.

[The Guardian]

(11) Újabb mali katonai bázist ért támadás

Március 19-én újabb mali katonai bázist ért támadás, feltehetően iszlamista fegyveres részéről. Az akcióban 23 katona vesztette életét. A Száhel-övezet, amely az Európa irányuló illegális migráció egyik fő tranzitútvonala és egyre inkább forrásterülete, az arab tavasz kitörése óta szenved a növekvő instabilitástól. Éppen ezért, hogy hozzájáruljon a térség biztonságához, Svédország egy 150 fős, helikopterekkel is megerősített különleges műveleti csoporttal járul hozzá a Maliban állomásozó francia erők támogatásához. A svéd kontingens nyugat-európai partnerével közösen azokra a szélsőséges csoportokra fog vadászni, amelyek a mali hadsereg, illetve az országba telepített ENSZ-misszió, a MINUSMA békefenntartói ellen vezetnek támadásokat. A MINUSMA mandátumába nem szerepel támadó hadműveletet lehetővé tevő pont, ezt bilaterális alapon a francia erők végzik el.

[Reuters]

(12) Megállíthatatlannak tűnik a koronavírus térnyerése Afrikában

Megállíthatatlannak tűnik a koronavírus térnyerése Afrikában is: a kontinens 55 államából már 30 fölött jár azok száma, ahol megjelent a fertőzés. Bár a kontinens államinak egy részében drákói intézkedéseket vezettek be (pl. nemzetközi légi közlekedés teljes leállítása), a legtöbb szakértő komolyan aggódik, hogy egyrészt az egészségügyi ellátórendszerek hiányosságai, másrészt az információáramlás nehézkessége miatt humanitárius katasztrófa fenyeget. Mások ugyanakkor arra mutatnak rá, hogy a korábbi évek ebola-járványai kapcsán számos afrikai ország komoly tapasztalatokat szerzett a járványok megfékezésében, a karanténok létrehozásában, a potenciális esetek kiszűrésében, ami ellensúlyozhatja az orvosok alacsonyabb számát vagy a kórházi infrastruktúra elégtelenségét.

[NBC News; Reuters]

KÖZEL-KELET

(13) Az Iszlám Állam örül annak, hogy a Nyugatot koronavírus-járvány sújtja

2020. március 19-én, csütörtökön az ISIS közölte lapjának – az al Naba'nak – legújabb számát (226). A nyugati koronavírusról szóló vezércikkének címe: „A keresztesek legrosszabb rémálma". A cikkben felszólítják a muszlimokat, ne legyenek könyörületesek a „hitetlenekkel és hitehagyókkal, még akkor sem, ha szenvedésük tetőfokára hág, gyakoroljanak rájuk nyomást, hogy ezzel fokozzák sebezhetőségüket, és még kevésbé tudjanak ártani a muszlimoknak".

النبأ

بسم الله الرحمن الرحيم

العدد ٢٢٦
الخميس ٢٤ رجب ١٤٤١ هـ

الافتتاحية ٣

أسوء كوابيس الصليبيين

سلّط الله تعالى شيئاً من عذابه الأليم على أمم من ملفقه. أكثرهم -ولله الحمد- من المشركين. ففعل فيهم الخوف من الوباء أكثر مما فعله الوباء نفسه. فأهلكت دبابهم وعطّلت أسواقهم وأنشطتهم. وخسِر كثيرٌ منهم في بيوتهم وبأنواعٍ على شفا كارثة اقتصادية كبرى. سأل الله أن يزيد في عذابهم ويخلي الأرض من ذلك كله. إنه شديد العقاب لمن عصاه، رحيم بمن أطاعه وتولاه.

وفي ظل هذا الحدث الذي شغل العالم كله، والأمم الصليبية على وجه الخصوص، بات الأمن من أهمّ الشواغل لحكومات تلك البلدان. في ظل تفريغ شوارع المدن من سكانها، وتكليف أجهزة الأمن والشرطة بل والجيوش بمهام المساعدة على مكافحة انتشار المرض، وتزويد الناس بالخدمات وحراستهم، وتزايد المخاوف بالنظر إلى احتمال حدوث صعوبات مالية قد تصيب الناس الأكثر فقراً بشكل متزامن مع غلاء في الأسعار ناتج عن شحّ السلع في الأسواق، مع ما يحتمه ذلك كله من احتمالية زيادة حجم التعدي على الأنفس والممتلكات، وانتشار الفوضى والهرج، كما حدث كثيراً في تلك البلدان أثناء الكوارث الطبيعية والمشاكل السياسية والاجتماعية.

وقد بات الأمنُ والحروب التي تخوضها الدول الصليبية وانتشارهم العسكري في الخارج من أكثر ما يؤرّقهم اليوم. فأخر ما يتمنونه أن يرسلوا المزيد من جنودهم إلى مناطق يحتمل انتشار المرض فيها، أو يضطروا إلى حشد عناصر الأمن والجنود في داخل البلاد في الوقت الذي يبتلون فيه جميعهم لتقليل الحشود والاحتكاكات بين الناس في مختلف وظائفهم.

وهذا كله، فإنهم يسعون جميعهم اليوم لتقليل احتمالية شنّ المجاهدين لهجمات عليهم داخل بلدانهم الصليبية، أو تعويقهم لعملياتهم العسكرية خدمةً وخشية أولياءهم المرتدين في بلدان المسلمين؛ لأن ذلك -وفي الحالتين- سيشكل ضغطاً وحملاً إضافيين على كاهل الحكومات التي تئنّ اليوم تحت ضغط تؤمن المزيد من احتياجات شعوبها، في ظل تراجع كبير في الاقتصاد والرفاه، وعجز عن تنسيق الأعمال المشتركة مع الدول الحليفة، وخاوف من استغلال أعدائهم الآخرين لهذا الظرف العصيب، الذي يعرون جميعاً به في تحقيق مكاسب على حسابهم في شتى المجالات.

وآخر ما يتمنونه اليوم، أن يتزامن وقتهم العصيب هذا مع تحضيرات جنود الخلافة لضربات جديدة لهم، شبيهة بضربات (باريس) و(لندن) و(بروكسل) وغيرها، وقد وصلت نسبة إشغال مؤسساتهم الأمنية والعلنية إلى الحد الأقصى في بعض الأماكن، وأقصى ما يخشونه اليوم أن يُحتجَم المجاهدون يوم كأيام الفتوح الماضيات في أي مقرٍ من أصقاع الأرض التي يوردها من يشاء من عباده، وحينهم قد يبات شغل في حالة شلل بسبب تقييد تحركاتها، والتضييق على ميزانياتها، وانشغالها بالانسحاب إلى أوطانها.

ولذلك كله فهم يمنّون أنفسهم اليوم بقدرة تهدأ فيها حركة المجاهدين، وتسكن خلالها نار الثأر في نفوسهم على ما أجرموه بحق المسلمين خلال السنوات الماضية، ويحلمون بأن يرأف المرصودون بحالهم الذي يزداد سوءاً يوماً بعد يوم، خاصة مع ظهور بوادر "أزمة مالية" هي أشد من تلك التي أصابتهم قبل عقد من الزمان، ولله الفضل من قبل ومن بعد.

ويتناسى أعداء الله أنهم في هذه المحطات التي يحرصون فيها على سلامة شعوبهم من الأمراض التي يكثر تناقلها في التجمعات والأماكن المغلقة، يحشرون عشرات الألوف من المسلمين في سجون مشيّدة، ويحشرونهم في زنازين لا يكاد السجين فيها يستطيع الجلوس، أو التنفس إلا بمشقة، ويأسرونهم في مخيمات لا تتوفر على أقل الخدمات التي يحتاجها الإنسان لبقائه على قيد الحياة، قد مات فيها الكثيرُ من الأطفال والنساء والشيوخ، من البرد والجوع والمرض والقهر، وحسبنا الله عليهم ونعم الوكيل.

ويتناسون أيضاً أنهم عندما حصروا المسلمين في المأكول والمشرب والجوع، وغيرها حتى فتك بهم المرض والجوع، استغلوا ضعفهم وقلة حيلتهم وابتلاءهم بالقصف المكثر وفقدهم وهم أحياء في المنازل التي تؤويهم، وأحرقوهم "بالفوسفور" حتى ناهل المتناول التي تحمّلوا بها من حرّ أجسامهم، فلم يرحموا عاجزاً ولا طفلاً ولا امرأةً ولا مسناً، نسأل الله أن ينتقم منهم ويسلّطنا على رقابهم أجمعين.

ويتناسون أيضاً هم ومن يخدمّ بعلاقتهم، أن المسلمين اليوم وهم في أوج محنتهم لم يمتنعوا عن ارتكاب أبشع الجرائم بحق المسلمين في كل مكان، بل هم مستمرون حتى الساعة في قصف بيوتهم وقتل أبنائهم في خراسان ووسط إفريقية والصومال وغيرها، فضلاً عن تقديمهم الدعم لأوليائهم من المشركين لفعل ذلك في أماكن أخرى، فهم وكما قال تعالى في حقهم: (لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ) [التوبة: ١٠]. قال الإمام الطبري رحمه الله: "لا يتقي هؤلاء المشركون الذين أمرتكم أيها المؤمنون بقتالهم حيث وجدتموهم، في قتل مؤمن لم تمرّوا عليه إلا ولا ذمة، فلا أبقوا عليهم أيها المؤمنون، كما أنهم لا يبقون عليكم لو ظهروا عليكم".

فالواجب على المسلمين اليوم مع سعيهم في حماية أنفسهم وأهليهم من الداء المنتشر، السعي أيضاً لفكاك أسرى المسلمين في سجون المشركين ومخيّمات الذلّ التي يتعرضون فيها للمرض بالإضافة لما يتعرضون له من إذلال وقهر وجوع وحرمان على أنفسهم وبرحيهم من قبل المشركين، ولا تأخذهم رأفة بالكفار والمرتدين حتى وهم في أوج محنتهم، وأن يشدّوا الوطأة عليهم ليذيقوا ضعفاً وعجزاً من إيذاء المسلمين بإذن الله رب العالمين، وأن يضعوا في حسبانهم أن خسائر الصليبيين والطواغيت المالية وانشغالاتهم بتحسين بلدانهم من أنفسهم وأعدائهم الآخرين سيكون لها أثر كبير في القدرة القادمة على إضعاف قدراتهم عن حرب المجاهدين، وأن يتذكروا أن ما يُقدم به عدات الله وغضبه العام عن الناس: طاعته سبحانه، ولحسن الطاعات إلى الله تعالى جهاد في سبيله، وتنكيل بأعدائه، وليصرن الله من ينصره إن الله لقوي عزيز.

[Anib-Ras]

(14) Jordánia elszigeteli a szíriai menekülttáborokat a koronavírus-járvány miatt

A jordániai belügyminisztérium úgy döntött, hogy óvintézkedésként elszigeteli a szíriai menekülttáborokat a COVID-19 koronavírus elterjedésének megakadályozása érdekében. Érdemes megjegyezni, hogy Jordániában három tábor található a szíriai menekültek számára. Ezek közül a zaatari tábor a legnagyobb, amelyben több mint 70 ezer ember él. Körülbelül egymillió-háromszázkilencvenezer szíriai él Jordániában, akiknek körülbelül a felét "menekültként" regisztrálták az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságának nyilvántartásaiban, míg 750 ezren már 2011 előtt is az országban tartózkodtak felmenők, házasság, illetve kereskedelmi kapcsolatok révén.

[Alhurra]

(15) Iráni költségvetés: fontosabb a forradalom exportálása, mint a koronavírus

Annak ellenére, hogy Irán a világon harmadik országként, Kína és Olaszország után a koronavírus-járvány egyik fő gócpontjává vált, az éves költségvetés szerint a források nagy részét a forradalom exportjának intézményeire fordítják, nem pedig a vírus elleni küzdelemre. Példaként említhető, hogy az egészségügyi rendszer rovására inkább vallási intézeteket támogat a központi költségvetés. Körülbelül 400 milliárd tománt (körülbelül 33 millió dollárt) különítettek el a koronavírus elleni küzdelemre, a khomeinista forradalom elterjesztésének szentelt vallási intézmények ennek az összegnek a sokszorosát kapták. A legtöbbet a komi „Mustafa Nemzetközi Egyetem" kapott, mintegy 301 milliárd tománt (26 millió dollárt) és további 21 vallási intézmény kapott hasonló támogatást. A jelenlegi költségvetés 37 milliárd dollár, amelyből 4 és fél milliárd dollárt különítettek el a védelmi költségvetésre.

[Iranbelaaghnea]

(16) A koronavírus hatással van a muszlimok hitéletére is

Az iszlám egyik legfőbb alappillére a napi ötszöri ima, ugyanakkor a járvány terjedésének köszönhetően a kormányok felfüggesztették a közös imákat, vagy mecseteket zártak be világszerte. Szaúd-Arábia például ideiglenesen megtiltotta a területére való beutazást a koronavírus miatt, amely nem csupán a turistákra, de a zarándoklatra érkezőkre is vonatkozik. Így az iszlám legjelentősebb zarándokhelye, Mekka kong az ürességtől. Világszerte elhagyatottak a mecsetek. A kevés kivétel közé tartozik Pakisztán legnagyobb városa, Karacsi, ahol az egyik imám bemondta a hangosbemondóba „Nem vagyunk elég gyengék ahhoz, hogy hagyjuk ennek az egy vírusnak, hogy megüresítse mecseteinket."

[Reuters]

(17) A koronavírus pusztítása Iránban

A koronavírus tízpercenként öl meg egy embert Iránban; a WHO adatai szerint az első hivatalosan igazolt beteg megjelenése óta (február 19.) a koronavírus több mint 18 000 embert fertőzött meg Iránban, a halottak száma pedig meghaladta az 1 200 főt is. Március 21-én köszöntött be a perzsa újév, amelyet a térségben több mint 300 millióan ünnepelnek, ám az egészségügyi miniszter is arra szólította fel követőit a Twitteren, hogy a járványügyi helyzetre való tekintettel fontolják meg utazásaikat, családi látogatásaikat.

[Euronews]

(18) A kiszolgáltatott menedékkérők az orvosi ellátásért küzdenek a „zsúfolt" görög szigeteken

Több mint 18 000 ember él egy kb. 2 200-3 000 főre létesített telepen a Moria menekülttáborban, amely nélkülözi a higiéniát, a biztonságot, az elegendő toalettet, valamint az (alapos) egészségügyi ellátást. Az embereknek órákat kell várnia és sorban állnia a „mosdóhasználatért", az ételért, a vízért és a mosásért. A vízellátás problémás, rengeteg csap

gyakran kiszárad, így hiába a többórás sorban állás, mégsem tudják megtölteni vizespalackjaikat. A szemetes zsákok szétszórva hevernek az egész táborban, gyakoriak az áramszünetek, és minden vécén legalább százan osztoznak. Sok felnőtt inkább pelenkát használ éjszakára, hogy ne kelljen elhagynia a sátrát. A szűkös erőforrások egyik legfőbb oka, hogy a menedékkérők sorra érkeznek a táborba, miközben csak kevesen tudják elhagyni azt.

[UNHCR]

(19) 2020. március 19-én az ún. harmadik ország-koncepcióval kapcsolatos ügyben hirdetett ítéletet az Európai Unió Bírósága (C-564/18 - Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal)

A "L.H. kontra Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal-ügyben" a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előzetes döntéshozatali kérelemmel fordult az Európai Unió Bíróságához (EUB). Az ügy felperese, a kurd származású szíriai állampolgárságú L.H., 2018. július 19-én nemzetközi védelmet nyújtott be a tompai tranzitzónában, amelyet a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (BMH) elfogadhatatlanságra hivatkozva érdemi vizsgálat nélkül elutasított. L.H. a BMH határozatát megtámadta a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál, utóbbi pedig két kérdést tett fel az EUB-nak előzetes döntéshozatali kérelem keretében.

Az első kérdés lényege, hogy ellentétes-e "a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló 2013/32/EU irányelv" elfogadhatatlansági okokat tartalmazó 33. cikkével az a magyar szabályozás, amely alapján lehetőség van a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlanság miatti elutasítására pusztán amiatt, mert a kérelmező olyan államon keresztül érkezett az érintett tagállam (jelen esetben Magyarország) területére, amelyben nincs kitéve üldözésnek, vagy súlyos sérelem veszélyének, vagy amelyben biztosított a megfelelő szintű védelem. Az EUB először leszögezte, hogy a 2013/32/EU irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően – azaz nem csak példálózva – sorolja fel az elfogadhatatlansági okokat. Az irányelv említett bekezdése tartalmazza a "biztonságos harmadik ország" és az "első menedék országának elvét" is mint lehetséges elfogadhatatlansági okokat. Az EUB szerint ugyanakkor a "biztonságos harmadik ország" elvére hivatkozva csak akkor lehet elutasítani egy kérelmet, ha az megfelel az irányelv 38. cikk (1)-(4) bekezdéseiben foglalt feltételeknek. Az ítélet szerint azonban a jelenlegi vonatkozó magyar jogszabályok nem felelnek meg ezeknek a követelményeknek, mivel nem tartalmazzák a visszaküldés tilalmának elvét, valamint a "biztonságos harmadik ország" és a kérelmező között olyan kapcsolatnak kell fennállnia, amely alapján észszerűnek minősül, hogy a kérelmező oda visszatérjen. Az EUB szerint viszont az országon való puszta áthaladás nem hoz létre ilyen "kapcsolatot". Ezenfelül a hatóságoknak egyedileg, esetről esetre kell megvizsgálniuk, hogy az adott ügyben a "biztonságos harmadik ország" kritériumai fennállnak-e és a kérelmezőnek lehetőséget kell adni arra is, hogy vitassa a közte és a "biztonságos harmadik ország" közötti "kapcsolat" meglétét. Az EUB az "első menedék országának" elvét sem látta alkalmazhatónak ebben az ügyben, mivel egy ország csak akkor minősülhet ilyennek, ha ez az ország a kérelmezőt menekültként ismerte el és a kérelmező még mindig igénybe veheti ezt a védelmet, vagy ha a kérelmező ebben az országban egyébként elegendő védelmet élvez, beleértve a visszaküldés tilalmának elvét is, feltéve, hogy ez az ország őt visszafogadja.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság második kérdése arra irányult, hogy a BMH határozatával szemben a menedékjogról szóló törvény által biztosított 8 napos jogorvoslati határidő megfelel-e a hatékony jogorvoslathoz való jognak. Az EUB szerint nem és emiatt a magyar bíróságoknak félre kell tenniük az ezt megállapító magyar

törvényt és a 8 napos határidő ennélfogva az uniós jog fényében csak jelzésértékű, amelynek leteltét követően a magyar bíróságnak a lehető legrövidebb időn belül döntenie kell.

Az ítélet jelentősége, hogy a gyakorlatban lényegében kiüresíti a "biztonságos harmadik ország elvét", mivel a valóságban nem nagyon létezik az EU földrajzi közelségében olyan nem uniós tagállam, amellyel a hozzánk érkező kérelmezőknek egyszerre lenne valódi "kapcsolata" és az emberi jogok olyan magas színvonalon védve volnának, hogy menekültügyi értelemben biztonságosnak minősülne (azaz tiszteletben tartja a visszaküldés tilalmát, tiszteletben tartja a kínzás tilalmát, nem áll fenn a súlyos sérelem veszélye, személyét és szabadságát nem fenyegeti veszély faji, vallási, nemzetiségi, vagy valamely társadalmi csoporthoz tartozás vagy politikai meggyőződés miatt). A helyzetet tovább nehezíti, illetve bonyolítja, hogy az ítélet értelmében végső soron a magyar Alaptörvény ellentétes a hivatkozott uniós irányelvvel. Az ítélet nyomán az Európai Bizottság vélhetően kötelezettségszegési eljárást indít Magyarország ellen.

[Curia]

(20) 2020. március 19-én ítéletet hirdetett az Európai Unió Bírósága a "PG és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Budapest) között folyamatban lévő üggyel kapcsolatos előzetes döntéshozatali eljárásban (C-406/18 - PG)

Az eljárás alapját képező ügy felperese PG, aki kurd származású iraki állampolgár és 2017. augusztus 22-én érkezett az egyik magyarországi tranzitzónába, ahol nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be arra hivatkozva, hogy származási országában életveszély fenyegeti. Miután kérelmét a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (BMH) elutasította, PG keresetet nyújtott be a határozattal szemben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. Ez utóbbi pedig két kérdést tett fel az EUB-nak előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezve.

Az első kérdés lényege, hogy ellentétes-e az a magyar szabályozás a vonatkozó uniós joggal, amely szerint a bíróság ugyan megvizsgálja mind a ténybeli, mind pedig a jogi szempontokat, de a hatósági határozatot nem változtathatja meg, azt legfeljebb csak hatályon kívül helyezheti és a hatóságot új eljárásra utasítja? Az EUB szerint, noha ez a rendelkezés nem ellentétes az uniós joggal, a hatóság (jelen esetben a BMH) a megismételt eljárásban a bíróság hatályon kívül helyező döntésében megfogalmazott ténybeli és jogi értékelésnek megfelelő új határozatot köteles hozni, mégpedig rövid határidőn belül. Amennyiben nem így tenne, az EUB szerint a bíróságnak a magyar jog félretételével, saját határozatával helyettesítenie kell a hatóság új határozatát. Magyarul, például ha a magyar menekültügyi hatóság elsőfokú és a menekültkérelmet elutasító határozatát a hazai bíróság hatályon kívül helyezi és döntésében azt is megállapítja, hogy a kérelmező jogosult lenne menekültjogállásra, a megismételt eljárásban a magyar hatóság nem utasíthatja el a menekültstátusz iránti kérelmet a bíróság ténybeli és jogi értékelése miatt. Ha mégis így tenne, az EUB szerint a magyar bíróságnak saját, a menedékkérelmet befogadó határozatával kell helyettesítenie a hatóság menedékkérelmet elutasító határozatát még akkor is, ha ezt a magyar jogszabályok nem teszik lehetővé.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság második kérdése a bíróság számára nyitva álló 60 napos határidő és a hatékony jogorvoslathoz való jog viszonyára irányult azt tudakolva, hogy utóbbi fényében elegendő-e ez a hatvan nap? Az EUB azt állapította meg, hogy a magyar szabályozás ugyan nem ellentétes az uniós joggal, de a "tényleges érvényesülés uniós jogelve" alapján, adott esetben a bíróság a 60 napos határidőt előíró magyar szabályt tekintse indikatív jellegűnek és szükség esetén tegye félre, igaz ezt követően a lehető leggyorsabban kell döntenie az előtte levő ügyben.

[Curia]

(21) A "kiskorú" fogalmát érintő családegyesítési ügyekben ismertette a főtanácsnok indítványát (véleményét) az EUB előtt 2020. március 19-én

A Belgiummal kapcsolatos előzetes döntéshozatali eljárás alapügyei a "családegyesítési jogról" szól 2003/86/EK tanácsi irányelvben alkalmazott "kiskorú" kifejezés értelmezésére vonatkozik. Az előzetes döntéshozatali kérelmet előterjesztő belga fórumok azt kérdezik az EUB-tól, hogy a családegyesítésre irányuló kérelem benyújtásának időpontjában még kiskorú gyermekeket e tekintetben továbbra is kiskorúakként kell-e kezelni még akkor is, ha a kérelem elbírálására irányuló közigazgatási eljárás során vagy a későbbi bírósági eljárás során nagykorúvá válnak. Gerard Hogan főtanácsnok véleménye az, hogy igen, az ilyen esetekben az időközben nagykorúvá (felnőtté) vált családtagokat továbbra is kiskorúként kell kezelni a családegyesítési eljárásban. A főtanácsnok indítványa nem kötelezi ugyan az EUB-t, de utóbbi részben vagy egészben, gyakran követi ítéleteiben az abban felvázolt jogi érvelést, gondolatmenetet, illetve végkövetkeztetést.

[Curia]